

OBZORNIK ZDRAVSTVENE NEGE

STROKOVNO GLASILO ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE
IN ZVEZE DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER
IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

JOURNAL OF THE SLOVENIAN NURSES ASSOCIATION

XXX – 1996

PREGLED VSEBINE

Glavna urednica časopisnozaložniške dejavnosti
VERONIKA KUNSTEK-PRETNAR

Odgovorna urednica
VERA GRBEC

Urednica
DUNJA KALČIČ

Računalniški prelom
BOŽIDAR PAJNHART

Uredniški odbor
**ANDREJ FINK, VERA GRBEC, IRENA ISTENIČ, BERNARDA MUDROVČIČ,
VERONIKA KUNSTEK-PRETNAR, LADI ŠKERBINEK, KLAUDIA URBANČIČ,
MARINA VELEPIČ**

Lektor za slovenščino
UROŠ KALČIČ

Lektorica za angleščino
DUNJA KALČIČ

Izdaja Zbornica zdravstvene nege Slovenije, Vidovdanska 9, 61000 Ljubljana

Tisk: DELO – Tiskarna

UVODNIK

Kaj je zdravstvena nega (<i>Judith M. Clift</i>)	1
Raziskovanje v zdravstveni negi kot osnova za razvoj stroke (<i>B. Filej</i>)	77
ICN: povezovanje s poudarkom na kvaliteti (<i>M. Madden Styles</i>)	161

ČLANKI

Evropski kodeks proti raku (<i>P. Boyle, M. Primic-Žakelj</i>)	3
Nekaj misli o problemih evtanazije (<i>M. Bošnjak</i>)	7
Komunikacija - komunikacija v timu, z varovan- ci in komunikacija s starostniki (<i>R. Kobentar, B. Kogovšek, L. Škerbinek</i>)	13
Zgodovinski razvoj zdravstvene nege (<i>K. Urbančič</i>)	21
Sindrom »burn-out« ali sindrom izgorelosti medicinske sestre (<i>Z. Rakovec-Felser</i>)	29
Rehabilitacija v starejših letih (<i>B. Požar</i>)	3
Pogostnost obolenja zaradi virusnih nalezljivi- vih otroških boleznih na področju občine Vrh- nika v letih 1992 do 1994 (<i>N. Veselica</i>)	37
Novoodkrita obolenja sečil pri otrocih do enega leta starosti na področju Zdravstvenega doma Domžale v letu 1994 (<i>S. Bratkovič</i>)	43
Razmerje med preventivno in kurativno zdrav- stveno nego v patronažnem varstvu od leta 1984 do 1993 v Ljubljani (<i>D. Stražar, O. Šušteršič</i>)	79
Prostovoljno delo v bolnišnicah in socialnih za- vodih (<i>A. Kos-Mikuš</i>)	89
Vloga medicinske sestre - profesorja zdravstve- ne vzgoje pri oblikovanju stališč o drogah med slovenskimi osmošolci zdravih in drugih šol (<i>M. Maslo</i>)	97
Učinkovitost komunikacije med člani negoval- nega tima v bolnišnici (<i>S. Krošelj-Naumov</i>)	109
Vpliv debelosti, konstitucije in fizičnega dela na pojav urinske inkontinence pri ženski (<i>O. Šuš- teršič</i>)	119
Urinska inkontinenca pri ženski (<i>V. Jolić</i>)	127
Zdravljenje venske golenske razjede (<i>B. Kralj</i>)	133
Zdravstvena nega bolnika z revmatskimi obole- nji (<i>D. Čarni-Dobovišek</i>)	137
Timska obravnava bolnikov v zgodnjem obdobju po preboleli možganski kapi (<i>D. Rugelj</i>)	141
Možnost preprečevanja kolorektalnega karcino- ma (<i>J. Šmitek</i>)	165
Akutna dihalna stiska (<i>J. Fischinger</i>)	171
Izguba zakonca in žalovanje (<i>B. Kogovšek</i>)	175
Potrebe po domskem varstvu v Sloveniji in v kočevski regiji (<i>S. Žagar</i>)	179
Pisanje polnopolnomoških negovalnih standardov (<i>V. Purnat</i>)	183

Osnove anatomije, fiziologije in patologije doj- ke (<i>I. Takač</i>)	193
Sladkorna bolezen in zdrava prehrana (<i>M. Boh- nec, M. Tomažin-Šporar</i>)	197
Izziv in priložnost za reinženiring (<i>C. A. Reade</i>)	205
Spolnost in spolna vzgoja pred rojstvom (<i>D. Ipavec</i>)	211

RAZNO

Mednarodni dan medicinskih sester: Z razisko- vanjem v zdravstveni negi do boljšega zdrav- ja (<i>ICN, prev. Dunja Kalčič</i>)	49
Deklaracija ICN: Zloraba in nasilje nad negoval- nim osebjem (<i>ICN; prev. Dunja Kalčič</i>)	63
Svetovni dan aidsa, 1. december 1996 (<i>UNAIDS, prev. Dunja Kalčič</i>)	00

NOVOSTI-IZKUŠNJE-POBUDE

Slovensko društvo hospic (<i>A. Kos-Mikuš</i>)	65
Kaj nam prinaša konferenca Svetovne zdrav- stvene organizacije o zdravstvenih reformah (<i>M. Štajmer-Japelj</i>)	66
Spolno prenosljive bolezni (<i>Global Program on Aids, prev. Dunja Kalčič</i>)	67
Raziskovalno delo v zdravstveni negi pri nas in v svetu (<i>V. Grbec</i>)	145
Novosti na področju organizacije in menedž- menta (<i>M. Bohinc</i>)	215
Evropska listina o alkoholu (<i>European Alcohol Action Plan, prev. Zdenka Čebašek-Travnik</i>)	218
Ustna nega (<i>I. Poljšak</i>)	219
Prostovoljno delo mladih v zdravstveni negi (<i>K. Urbančič</i>)	225
Zdravljenje diabetične retinopatije (<i>D. Sevšek</i>)	227

POROČILA

Poročilo z udeležbe na 18. letnem zasedanju WENR (<i>V. Grbec</i>)	70
Nagovoro predsednice Zbornice zdravstvene ne- ge Slovenije Nane Domajnko ob 12. maju	148
Podelitev priznanj Zbornice zdravstvene nege Slovenije ob 12. maju (<i>Petra Kersnič</i>)	150
Letos prvič državno tekmovanje zdravstvenih šol Slovenije (<i>Z. Krištof</i>)	156
Poročilo o posvetovanju evropskih medicinskih sester (<i>D. Cibic</i>)	70
Podelitev Častnega znaka svobode Republike Slovenije medicinski sestri Majdi Štajmer- Japelj (<i>Bojana Filej</i>)	229
Poročilo o posvetovanju evropskih medicinskih sester, ki delujejo pri vladah držav članic Svetovne zdravstvene organizacije (<i>Darja Ci- bic</i>)	231

OSEBNE VESTI

Medicinski sestri Frančiški Šušteršič v slovo (<i>L. Brčín</i>)	71
Mari Hostnik v spomin in opravičilo (<i>P. Kornhauser</i>)	72
V starosti 98 let je umrla Virginia Henderson (<i>Mednarodni svet medicinskih sester, prev. Dunja Kalčič</i>)	158
Medicinski sestri Štefki Založnik v slovo (<i>sodelavci Otroškega oddelka Bolnišnice Celje</i>) .	228

BELEŽKA OB KNJIGI

M. Dollinger (et al.): Življenje z rakom (<i>D. Repovš</i>)	75
M. Pajntar (et al.): Nosečnost in vodenje poroda (<i>D. Repovš</i>)	159
P. Borisov: Ginekologija na Slovenskem od nastanka do 80. let 20. stoletja (<i>D. Repovš</i>) ...	160
Varovanje zdravja posebnih družbenih skupin v Sloveniji (ur. E. Kraševac-Ravnik) (<i>M. Pahor</i>)	233
D. Komadina: Statistika v zdravstvu (<i>D. Repovš</i>)	234

INDEX OF VOL. XXX (1996)

LEADING ARTICLE

What is nursing care (<i>J. M. Clift</i>)	1
Research in nursing care - the basis of the profession (<i>B. Filej</i>)	77
ICN: connecting with the stress on quality (<i>M. M. Styles</i>)	161

ARTICLES

European code against cancer (<i>P. Boyle, M. Primic-Žakelj</i>)	3
Some reflections upon the problems concerning euthanasia (<i>M. Bošnjak</i>)	7
Communication - communication in team work, with clients and with the elderly (<i>R. Kobentar, B. Kogovšek, L. Škerbinek</i>)	13
Historical overview of nursing (<i>K. Urbančič</i>) ..	21
Burn-out syndrome in nursing (<i>Z. Rakovec-Felser</i>)	29
The proces of rehabilitation in the elderly (<i>B. Požar</i>)	33
The prevalence of virus infections in the catchment area of Vrhnika in the period from 1992 to 1994 (<i>N. Veselica</i>)	37
Newly discovered cases of urinary tract infections in children under 1 year of age in the catchment area of the health station at Domžale in 1994 (<i>S. Bratkovič</i>)	43
The ratio between preventive and curative nursing care in community health nursing from 1984 to 1993 (<i>D. Stražar, O. Šušteršič</i>) ...	79

Voluntary work in hospitals and social institutions (<i>A. Kos-Mikuš</i>)	89
The role of BSc nurses in education concerning the use of drugs among Slovenian eighth-grade pupils from health promoting and other schools (<i>M. Maslo</i>)	97
Successful communication among nursing team members (<i>S. Krošelj-Naumov</i>)	109
The impact of excess weight, constitution and manual work on the occurrence of urinary incontinence in women (<i>O. Šušteršič</i>)	119
Urinary incontinence in women (<i>V. Jolić</i>)	127
Treatment of venous leg ulcer (<i>B. Kralj</i>)	133
Nursing care of the patients with rheumatic disorders (<i>D. Čarni-Dobovišek</i>)	137
Team approach to the treatment of patients after stroke (<i>D. Rugelj</i>)	141
The possibilities of the prevention of colorectal carcinoma (<i>J. Šmitek</i>)	165
Acute respiratory distress (<i>J. Fischinger</i>)	171
The loss of a spouse and grieving (<i>B. Kogovšek</i>) ..	175
Institutional care in Slovenia and in Kočevje region (<i>S. Žagar</i>)	179
Writing complete nursing standards (<i>V. Purnat</i>) ..	183
The basics of breast anatomy, physiology and pathology (<i>I. Takač</i>)	193
Diabetes and health diet (<i>M. Bohnec, M. Tomažin-Šporar</i>)	197
Challenge and opportunity of reengineering for nursing (<i>C. A. Reade</i>)	205
Sexuality and sexual education before birth (<i>D. Ipavec</i>)	211